Lietas Nr. 109011113
Lietas arhīva Nr. 103AA-0037-14

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Rēzeknē 2014.gada 13.maijā

Latgales apgabaltiesa šādā sastāvā

Tiesnesis referents J.Dimpers

Tiesneši D.Skudra, A.Vilmanis

sakarā ar SIA „PRIME-MOVER" apelācijas sūdzību par Balvu rajona tiesas 23.01.2014. spriedumu apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesas telpās rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietas materiālus.

Noklausījusies tiesneša referenta ziņojumu un pārbaudījusi pierādījumus administratīvā pārkāpuma lietā, tiesa

konstatēja

Saskaņā ar Latgales reģionālās Valsts darba inspekcijas Rēzeknes sektora inspektores 27.06.2012. lēmumu Nr.12L-439-2012-016 (turpmāk – arī sākotnējais lēmums) konstatēts:

16.05.2012. Latgales reģionālajā Valsts darba inspekcijā ( turpmāk arī– darba inspekcija) saņemts /pers. B/ iesniegums, pamatojoties uz kuru darba inspekcijas amatpersona savas kompetences ietvaros veica SIA „PRIME-MOVER" (turpmāk – arī sabiedrība) pārbaudi, kuras laikā dokumentāri konstatēja, ka /pers. B/ no 04.05.2011. ir darba tiesiskajās attiecībās ar sabiedrību;

13.06.2012. darba inspekcijas amatpersonai sabiedrība iesniedza 04.05.2011. Darba līguma kopiju Nr.2011-36 ar darba devēja parakstu, bez /pers. B/ paraksta, bet ar atzīmi darba līguma otrās lpp. beigās: ,,Neatgrieza parakstīto eksemplāru uzņēmumā";

/pers. B/ 16.05.2012. iesniegumā un 15.06.20.12. rakstveida paskaidrojumā darba inspekcijas amatpersonai norādīja, ka SIA „PRIME-MOVER" uzsāka darbu no 04.05.2011. bez rakstveidā noslēgta darba līguma, ka darba devējs nav izsniedzis darba līgumu uz rokām, lai to varētu parakstīt;

19.06.2012. SIA „PRIME-MOVER" pilnvarotais pārstāvis /pers. C/ darba inspekcijas amatpersonai sniedza rakstveida paskaidrojumu, norādot, ka sabiedrība, pieņemot darbā jaunus darbiniekus, izsniedz parakstītus divus eksemplārus, lai varētu iepazīties ar darba līguma noteikumiem. /pers. B/ neatdeva atpakaļ parakstītu darba līgumu.

Pamatojoties uz lietā esošajiem pierādījumiem (16.05.2012. /pers. B/ iesniegums; 06.06.2012. Akts par konstatētajiem faktiem (VDI-017); 13.06.2012. Akts par konstatētajiem faktiem (VDI-017-01); 15.06.2012. /pers. B/ rakstveida paskaidrojums; 19.06.2012. Akts par konstatētajiem faktiem (VDI-017); 19.06.2012. /pers. C/ rakstveida paskaidrojums), Valsts darba inspekcijas amatpersona secināja, ka faktiski /pers. B/ ir uzsācis darba tiesiskās attiecības un rakstveidā darba līgums ar šo personu pirms darba tiesisko attiecību uzsākšanas nav noslēgts, līdz ar to SIA „PRIME –MOVER" pārkāpusi Darba likuma 40.panta pirmās daļas noteikumus un tādējādi izdarījusi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk tekstā - LAPK) 41.panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

Par šo pārkāpumu 19.06.2012. sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.AM015587 (Valsts darba inspekcijas lietas Nr.04/392 20.lapa).

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 66.pantu (lietderības apsvērumi), izvērtējot pieļauto pārkāpumu, secināja, ka ar savu rīcību SIA ,,PIME-MOVER" radījusi nodarbinātajam negatīvas sekas, kuras iestājas, ja pastāv tikai mutiski noslēgtas darba attiecības, proti, darbiniekam netiek garantēta stabila un regulāra darba samaksa, tiesības uz darba un atpūtas laiku, aizsardzība darba tiesisko attiecību izbeigšanas gadījumā, vienlīdzīga attieksme u.c. gadījumos, kuru rezultātā aizskartas darbinieka intereses un tiek ignorēta valstī pastāvošā likumdošana darba tiesisko attiecību jomā.

Lai nepieļautu līdzīgu pārkāpumu atkārtošanos, aizsargātu sabiedrisko iekārtu, pilsoņu sociāli ekonomiskās, politiskās un personiskās tiesības, novērst tiesību pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu precīzas un stingras ievērošanas garā, ieaudzināt viņos cieņas pilnu attieksmi pret citu pilsoņu tiesībām, godu un pašcieņu, apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību sabiedrības priekšā, kā arī lai darba devējs tiktu motivēts pārtraukt ignorēt darba likumdošanas normatīvo aktu prasības, lai sabiedrība gūst pārliecību par stingru valsts kontroli darba tiesisko attiecību likumdošanas normatīvo aktu izpildē, lēmums par administratīvā soda uzlikšanu ir vispiemērotākais administratīvais akts tiesiska mērķa sasniegšanai, tādejādi motivējot SIA „PRIME-MOVER" turpmāk ievērot darba likumdošanas normas.

Darba inspekcijas amatpersona, izvērtējot lietderības apsvērumus par administratīvā soda apmēru, ņēma vērā, ka pārkāpums ir izdarīts aiz neuzmanības, jo persona, kas to izdarījusi, nav paredzējusi savas bezdarbības kaitīgo seku iestāšanās iespēju, kaut gan tai vajadzēja un tā varēja tās paredzēt.

Šo pārkāpumu kvalificēja kā mazāk būtisku, jo ar izdarīto pārkāpumu nav skartas būtiskas sabiedrības intereses, tas ir, bez rakstveidā noslēgta darba līguma darba devējs nodarbināja 1 darbinieku no 17 uzņēmuma darbiniekiem, pārkāpums ir ilgstošs, jo nodarbinātais strādā uzņēmumā no 04.05.2011. u n lēmuma pieņemšanas dienā darba tiesiskās attiecības turpinājās. Par nodarbināšanu bez rakstveida darba līguma SIA iepriekš nav administratīvi sodīta.

SIA ,,PRIME-MOVER" nolemts sodīt ar naudas sodu Ls 750 (1067,15 *euro*) apmērā (Valsts darba inspekcijas lietas Nr.04/392 18.-19.lapa).

Par šo amatpersonas lēmumu sūdzību augstākā iestādē iesniedza SIA „PRIME –MOVER". Norādīja, ka, 04.05.2011. pieņemot darbā /pers. B/, darbiniekam tika izsniegti no darba devēja puses parakstīti divi darba līguma Nr.2011-36 eksemplāri, lai darbinieks iepazītos ar darba līguma noteikumiem, ar kuriem darbinieks uzņemas veikt noteiktu darbu, pakļaujoties noteiktai darba kārtībai un darba devēja rīkojumiem, bet darba devējs - maksāt nolīgto darba samaksu un nodrošināt taisnīgus, drošus un veselībai nekaitīgus darba apstākļus, kā tas noteikts Darba likuma 28.panta otrajā daļā. Darba līgums tika izteikts rakstveida formā. Tātad SIA „PRIME-MOVER" kā darba devējs ir ievērojis valstī pastāvošo likumdošanu darba tiesisko attiecību jomā.

/pers. B/ vairāk kārt tika lūgts parakstīt izsniegto darba līgumu, uz ko darbinieks aizbildinājies, ka līgums esot mājās, tas vēl esot jāizlasa utt.. Darba likuma 28.panta trešā daļa nosaka, ka darba līgumam piemērojami Civillikuma noteikumi, ciktāl šajā likumā un citos normatīvajos aktos, kas regulē darba tiesiskās attiecības, nav noteikts citādi. Savukārt Civillikuma 1732.pantā noteikts, ka saistību tiesības, tāpat kā visas privāttiesības, aizsargājamas tikai tiesas ceļā; tādēļ neviens nedrīkst meklēt savas tiesības patvaļīgi un vardarbīgi.

Uzskatīja, ka darba inspekcijas amatpersona nepamatoti atsaucās lēmumā uz Administratīvās apgabaltiesas 30.03.2010. spriedumu lietā Nr.A42502806, jo, pamatojoties uz konkrētā sprieduma saturu, secināms, ka strīda būtība ir pavisam cita un spriedums nav attiecināms (nav izmantojams lēmuma pieņemšanā) uz konkrēto gadījumu.

Nepiekrita lēmumā norādītajiem lietderības apsvērumiem saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 66.pantu. Uzskatīja šos apgalvojumus par aplamiem, kuri neatbilst SIA „PRIME-MOVER" faktiskajai rīcībai. Sabiedrības darbībās nav konstatējama atbildība par to, ka /pers. B/ apzināti neparakstīja tam izsniegto darba līgumu. Bez tam, SIA „PRIME-MOVER" nav radījis nodarbinātajam lēmumā norādītās negatīvās sekas, jo, neskatoties uz to, ka /pers. B/ neatgrieza parakstītu darba līguma eksemplāru, darbiniekam tika garantēta stabila un regulāra darba samaksa, tiesības uz darba un atpūtas laiku utt., kas arī tika pierādīts uzrādot pieprasītos dokumentus.

/pers. F/ ir ņēmusi vērā tikai un/vai priekšroku devusi /pers. B/ iesniegumam un rakstveida paskaidrojumam, bet kā mazsvarīgākus pierādījumus vērtējusi /pers. C/ rakstveida paskaidrojumu un 04.05.2011. darba līguma Nr.2011-36 ar /pers. B/ kopiju, uz kura ir atzīme „Neatgrieza parakstīto eksemplāru uzņēmumā" un darba devēja paraksts. Uzskata, ka /pers. F/, pārsniedzot Civilprocesa likumā noteikto savu kompetences apjomu, ir neobjektīvi veikusi pierādījumu attiecināmību un pierādījumu novērtēšanu. Atsaucas uz Administratīvā procesa likuma 151.pantu un 154.pantu.

Darba inspekcijas amatpersona nav pienācīgi izvērtējusi un apzinājusi lietas apstākļus, cēloņu iemeslus un no tiem izrietošās iespējamās negatīvās sekas. Izskatot lietu, netika konstatēts, ka /pers. B/ ir radītas negatīvas sekas, jo nodarbinātais tika pieņemts darbā, tam tika izsniegts no darba devēja puses parakstīts rakstveidā noformēts darba līgums, par nodarbinātā pieņemšanu darbā ir paziņots Valsts ieņēmumu dienestam, par nodarbināto tika maksāti visi no darba attiecībām izrietošie un pienākošies nodokļu maksājumi, nodarbinātajam regulāri tika izmaksāta tam pienākošās darba alga, netika liegtas tiesības uz darba un atpūtas laiku, tika nodrošināta vienlīdzīga attieksme utt., tas nozīmē - nav saskatāmas un konstatējamas tā dēvētās „nelegālās nodarbinātības" pazīmes. Bez tam SIA „PRIME-MOVER" nav ne mazākās motivācijas, nedz finansiāli nedz saimnieciski vai citā veidā ieinteresēta ignorēt valstī pastāvošo likumdošanu darba tiesisko attiecību jomā, jo tās neievērošanas gadījumā darba devējam var iestāties negatīvas sekas, tajā skaitā ir paredzēta administratīvā atbildība. Savukārt, nodarbinātais, šajā gadījumā /pers. B/, ne vien var, bet pat drīkst (normatīvo aktu izpratnē) neparakstīt (atteikties to parakstīt vai, atrodot iemeslus, novilcināt tā parakstīšanu uz nenosakāmu laiku) tam izsniegto rakstveidā noformēto darba līgumu, zinot, ka nekāda disciplinārā, ne administratīvā atbildība viņam par šādu bezdarbību (atļauto patvaļu) nav paredzēta un nevar iestāties.

Norāda, ka sūdzību darba inspekcijai uzrakstīja pats /pers. B/ un, pārbaudot uzņēmuma dokumentāciju, vienīgais pārkāpums bija tieši viņa neparakstītais darba līgums no viņa puses, kas skaidri norāda uz to, ka minētais darbinieks apzināti ir uz to gājis.

Balstoties uz minēto, Darba likuma 41.panta otro daļu, Valsts darba inspekcijas likuma 13.panta pirmo daļu, Administratīvā procesa likuma 63.panta pirmās daļas 4.punktu, 75.panta pirmās daļas 2. un 3.punktu, 76.panta pirmo un otro daļu, 77.pantu, 78.pantu, 79.panta pirmo daļu, 80.panta pirmo daļu, 81.panta pirmo daļu un otrās daļas 2.punktu, 85.panta pirmo un otro daļu lūdza pilnībā atcelt 27.06.2012 Lēmumu Nr.I2L-439-2012-016, apturēt tā darbību (izpildi) un izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā (Valsts darba inspekcijas lietas Nr.04/392 6.-8.lapa).

Ar Valsts darba inspekcijas (turpmāk - arī augstāka iestāde) direktora vietnieces /pers. G/ 30.05.2013. lēmumu Nr.04/392-2013-01-09/472 atstāts negrozīts pārsūdzētais lēmumus daļā par SIA „PRIME-MOVER" saukšanu pie administratīvās atbildības par LAPK 41.panta otrajā daļā paredzēto pārkāpumu, grozīts daļā par noteikto soda mēru - SIA „PRIME-MOVER" uzlikts naudas sods Ls 500,00 (711,44 *euro*).

Augstāka iestāde, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, secināja, ka sākotnējā lēmumā konstatētie fakti atbilst lietā konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem, līdz ar to savā lēmumā tos atkārtoti nevērtēja.

LAPK 41.panta otrā daļa paredz atbildību par darba līguma nenoslēgšanu rakstveida formā. Darba līguma rakstveida forma ir uzskatāma par ievērotu ar brīdi, kad darba līgumu ir parakstījušas abas puses. Atzina, ka lietā nav strīda par to, ka /pers. B/ nav parakstījis darba līgumu Nr.2011-36, tādēļ secināja, ka 04.05.2011. darba līgums Nr.2011-36 nav noslēgts rakstveida formā un /pers. B/ tika nodarbināts SIA bez rakstveidā noslēgta darba līguma.

Atzina, ka pastāv pretrunas starp sabiedrības pārstāvja un /pers. B/ sniegtajiem paskaidrojumiem. Norādīja, ka šaubas par SIA sniegtās informācijas ticamību radušās šādu apstākļu dēļ. 19.06.2012. SIA „PRIME-MOVER" paskaidrojumos norādīja, ka 04.05.2011. darba devējs bija izsniedzis /pers. B/ parakstīšanai abus līguma eksemplārus, kurus viņš nebija parakstījis un atdevis atpakaļ darba devējam. Savukārt 13.06.2012. sabiedrības pārstāvis bija uzrādījis darba inspekcijas amatpersonai vienu no darba līguma Nr.2011-36 eksemplāriem, kuram, pēc SIA teiktā, bija jāatrodas pie /pers. B/. Ņemot vērā minēto, iestāde lielāku ticamību piešķīra /pers. B/ paskaidrojumam.

Augstāka iestāde norādīja, ka nav saprotams, kāpēc SIA „PRIME-MOVER", zinot, ka /pers. B/ izvairās parakstīt darba līgumu, vairāk kā gadu ļāva viņam strādāt sabiedrībā bez rakstveidā noslēgta darba līguma, zinot, ka par to ir paredzēta administratīvā atbildība. Iestādes ieskatā minētais kopsakarā ar /pers. B/ paskaidrojumu liecina par to, ka darba līgums /pers. B/ nebija izsniegts un SIA cenšas izvairīties no administratīvās atbildības par izdarīto pārkāpumu.

Izvērtējot SIA izdarīto administratīvo pārkāpumu, atzina, ka tas ir mazāk būtisks pārkāpums, kas izdarīts aiz neuzmanības, jo bez rakstveidā noslēgta darba līguma nodarbināta viena persona, SIA laicīgi ziņojusi par minēto personu kā par darba ņēmēju Valsts ieņēmumu dienestam, SIA nav apzinājusies kaitīgo seku iestāšanās iespēju, kaut gan tai vajadzēja un tā varēja tās paredzēt.

Nosakot sodu, augstāka iestāde ņēma vērā 29.05.2013. grozījumus LAPK un LAPK 41.panta otrās daļas sankcijā samazināto soda minimālo robežu juridiskai personai (no piecsimt latiem), LAPK 8.panta otrās daļas nosacījumus, 32.pantā paredzētos soda uzlikšanas vispārīgos noteikumus, tajā skaitā izdarītā pārkāpuma raksturu, radīto kaitējumu, 1.pantā reglamentēto administratīvo pārkāpumu likumdošanas uzdevumu un 22.pantā noteikto soda mērķi (Valsts darba inspekcijas lietas Nr.04/392 1.-5.lapa).

Par augstākas iestādes lēmumu Balvu rajona tiesā sūdzību iesniedza SIA „PRIME-MOVER". Sūdzībā norādīja, ka Valsts darba inspekcijas direktora vietniece /pers. G/, pieņemot 30.05.2013. lēmumu Nr. 04/392-2013-01-09/472, ir pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 64.panta pirmo daļu, kas nosaka, ja administratīvā lieta ierosināta uz iesnieguma pamata, iestāde pieņem lēmumu par administratīvā akta izdošanu viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas dienas, ja likumā nav noteikts cits termiņš vai citā normatīvajā aklā — īsāks termiņš administratīvā akta izdošanai. Netika saņemts nekāds paziņojums par lēmuma pieņemšanas termiņa pagarinājumu. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu iestāde iesnieguma izskatīšanas un lēmuma pieņemšanas termiņu var pagarināt uz laiku ne ilgāku par četriem mēnešiem no iesnieguma saņemšanas dienas. Šis likumā norādītais termiņš arī netika un būtu nokavēts arī, ja šāds paziņojums par termiņa pagarinājumu būtu nosūtīts.

Norāda, ka šāda iemesla dēļ saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 75.panta pirmās daļas 2.punktu iestādes lēmums ir apstrīdams un atceļams, jo ir pieļautas būtiskas procesuālās kļūdas. Iestādei bija pienākums atcelt amatpersonas lēmumu un izbeigt lietu saskaņā ar LAPK 287.panta pirmās daļas 2.punktu.

Saskaņā ar Darba likuma 41.panta otro daļu, Valsts darba inspekcijas likuma 13.panta pirmo daļu, LAPK 279.pantu, 280.panta pirmās daļas 4.punktu, 281.pantu, 287.panta pirmās daļas 2.punktu, 288.panta pirmo un otro daļu, 289.panta pirmo daļu, Administratīvā procesa likuma 63.panta pirmās daļas 4.punktu, 75.panta pirmās daļas 2. un 3.punktu, 76.panta pirmo un otro daļu, 77.pantu, 78.pantu, 79.panta pirmo daļu, 80.panta pirmo daļu, 81.panta pirmo daļu un otrās daļas 2.punktu, 85.panta pirmo un otro daļu lūdza tiesu atcelt iestādes lēmumu, apturēt tā darbību un izbeigt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā (lietas 4.lapa).

Ar Balvu rajona tiesas 23.01.2014. spriedumu atstāts negrozīts Valsts darba inspekcijas direktora vietnieces 30.05.2013. lēmums Nr.04/392-2013-01-09/472 un noraidīta SIA „PRIME-MOVER" iesniegtā sūdzība.

Pirmās instances tiesa atzina, ka administratīvā pārkāpuma protokols ir sastādīts un administratīvais sods sūdzības iesniedzējam piemērots pamatoti par to, ka viņš ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts LAPK 41.panta otrajā daļā. Ar lietā esošajiem materiāliem ir pierādīts, ka /pers. B/ ir uzsācis veikt nolīgtos pienākumus un darba devējs SIA „PRIME-MOVER" ir ļāvis viņam veikt darbu, nenoslēdzot darba līgumu rakstveida formā. Līdz ar to SIA „PRIME-MOVER" vainīgums administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, pierādīts ar lietas materiālos esošajiem rakstveida pierādījumiem.

Uzskatīja, ka Valsts darba inspekcijas direktora vietniece /pers. G/ ir izvērtējusi sūdzības iesniedzēja norādītos apstākļus, kas atbilst arī tiesā iesniegtajā sūdzībā norādītajiem apstākļiem, un norādījusi uz apstākļiem, kas tiek ņemti vērā, pieņemot lēmumu un pamatojot to ar attiecīgo normatīvo aktu. Novērtējusi pārsūdzēto lēmumu, pirmās instances tiesa atzina, ka tajā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, iestāde ir pareizi, vispusīgi un pilnīgi novērtējusi iepriekš norādītos pierādījumus, līdz ar to saskaņā ar LAPK 289.$^{13}$ panta trešo daļu pievienojās iestādes motivācijai un izvērstāku argumentu izklāstu šajā sakarā nenorādīja (lietas 36.- 39.lapa).

Apelācijas kārtībā pirmās instances tiesas spriedumu pilnā apmērā pārsūdzēja SIA „PRIME-MOVER".

Lūdz atcelt spriedumu, apturēt tā darbību (izpildi), izbeigt tiesvedību administratīvā pārkāpuma lietā, pamatojoties uz Darba likuma 41.panta otro daļu, Valsts darba inspekcijas likuma 13.panta pirmo daļu, LAPK 279.pantu, 280.panta pirmās daļas 4.punktu, 281.pantu, 287.panta pirmās daļas 2.punktu, 288.panta pirmo un otro daļu, 289.panta pirmo daļu, Administratīvā procesa likuma

63.panta pirmās daļas 4.punktu, 75.panta pirmās daļas 2. un 3.punktu, 76.panta pirmo un otro daļu, 77.pantu, 78.pantu, 79.panta pirmo daļu, 80.panta pirmo daļu, 81.panta pirmo daļu un otrās daļas 2.punktu, 85.panta pirmo un otro daļu.

Uzskata, ka tiesa nepamatoti neņēma vērā, ka Valsts darba inspekcijas direktora vietniece /pers. G/, pieņemot 30.05.2013. lēmumu Nr. 04/392-2013-01-09/472, ir pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 64.panta pirmajā daļā noteikto lēmuma pieņemšanas termiņu un minētā likuma 64.panta otrajā daļā noteiktos lēmuma pieņemšanas termiņa pagarināšanas nosacījumus. Šādu apsvērumu dēļ šis lēmums ir apstrīdams un atceļams saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 75.panta pirmās daļas 2.punktu. Šajā sakarā pirmās instances tiesa spriedumā norādīja tikai vienu frāzi: „Tiesa nesaskata Administratīvā procesa likuma 64.panta pirmās daļas pārkāpumus, kas norādīti sūdzībā".

SIA „PRIME-MOVER" ieskatā tiesa, taisot spriedumu un atsaucoties uz likuma normām, mērķtiecīgi attaisno Valsts darba inspekcijas pieņemto lēmumu pamatotību, bet bez ievērības atstāj pieņemto lēmumu tiesiskumu (likumību).

Tiesas (kā augstākas iestādes) primārais un būtiskākais uzdevums ir vērtēt lestādes (Valsts darba inspekcijas) pieņemto lēmumu tiesiskumu (likumību), kā, piemēram, vai Valsts darba inspekcija, pieņemot lēmumu ir vai nav pieļāvusi procesuālās kļūdas, nevis meklēt un atzīt par saistošiem vai attiecīgi nesaistošiem, attaisnojošos faktorus šādu procesuālo pārkāpumu iemesliem.

No visa iepriekš minētā secina, ka tiesas pienākums bija atcelt iestādes lēmumu un izbeigt lietu (lietvedību) saskaņā ar Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 287.panta pirmās daļas 2.punktu (lietas 41.-42.lapa).

Apelācijas instances tiesā administratīvā pārkāpuma lieta un SIA „PRIME-MOVER" apelācijas sūdzība saskaņā ar LAPK 289.$^{21}$ panta otro daļu tiek skatīta rakstveida procesā.

Apelācijas instances tiesa pierādījumus vērtē saskaņā ar LAPK 244.pantu – pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas materiāliem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

Tādā veidā Latgales apgabaltiesa, novērtējusi apelācijas sūdzībā norādītos motīvus un lūgumu, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietā esošos pierādījumus un novērtējusi tos, SIA „PRIME-MOVER" apelācijas sūdzību atzīst par nepamatotu, tāpēc pirmās instances tiesas nolēmums atstājams negrozīts.

SIA „PRIME-MOVER" saukta pie administratīvās atbildības un sodīta par Darba likuma 40.panta pirmās daļas noteikto prasību, ka darba līgums slēdzams rakstveidā pirms darba uzsākšanas, neievērošanu. Lai sauktu sabiedrību ar ierobežotu atbildību pie administratīvās atbildības un sodītu saskaņā ar LAPK 41.panta otro daļu, nepieciešams konstatēt, ka SIA „PRIME-MOVER" nodarbināja /pers. B/ bez rakstveidā noslēgta darba līguma.

Apelācijas instances tiesa uzskata, ka lietā nav strīda par to, ka /pers. B/ Latgales reģionālās Valsts darba inspekcijas administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanas laikā - 2012.gada 19.jūnijā strādāja SIA „PRIME-MOVER" un starp darba devēju un darbinieku pastāvēja visas darba tiesisko attiecību pazīmes. 13.06.2012. SIA „PRIME-MOVER" pārstāvis darba inspekcijai iesniedza dokumentu kopijas, tai skaitā, arī Darba līguma Nr.2011-36 kopiju, kas datēts ar 2011.gada 4.maiju, kuru parakstījis darba devējs, bet nav parakstījis darbinieks - /pers. B/, līguma otrā lappusē norādīts, ka „Neatgrieza parakstīto eksemplāru uzņēmumā". Darba devējs nenoliedz, ka /pers. B/ tika nodarbināts sabiedrībā kopš 2011.gada 4.maija. Darba devējs nenoliedz, ka /pers. B/ nav parakstījis darba līgumu. Lietā nav iesniegts darba līgums, ko parakstījušas abas līgumslēdzējpuses – darba devējs un darbinieks.

Vērtējot lietā esošos pierādījumus to kopumā un savstarpējā sakarībā, Latgales apgabaltiesa piekrīt Valsts darba inspekcijas direktora vietnieces /pers. G/ 30.05.2013. lēmumā Nr.04/392-2013-01-09/472 un Balvu rajona tiesas spriedumā dotajam apstākļu novērtējumam, atzīst, ka augstākas iestādes lēmumā padziļināti un plaši izanalizēti lietā esošie pierādījumi, norādītajos nolēmumos ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, lai SIA „PRIME-MOVER" atzītu par vainīgu LAPK 41.panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un noteiktu sodu. Apelācijas instances tiesa uzskata, ka nav nepieciešams atkārtoti pārvērtēt lietā esošos pierādījumus un pievienojas šajos nolēmumos ietvertajai motivācijai. Saskaņā ar LAPK 289.$^{13}$panta trešo daļu tādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Kā noteikts Darba likuma 28.panta pirmajā daļā, darba devējs un darbinieks savstarpējās darba tiesiskās attiecības nodibina ar darba līgumu. Saskaņā ar Darba likuma 40.panta pirmo daļu likumdevējs reglamentējis līguma slēdzējpusēm obligātu darba līguma noslēgšanu rakstveida formā pirms darba uzsākšanas. Tādā veidā minētā tiesību norma neparedz līguma formas izvēles brīvību, nosakot kā obligātu darījuma būtisku sastāvdaļu rakstveida formas ievērošanu. Turklāt, lai rakstveidā noslēgtam līgumam būtu tiesiskā darījuma spēkā esamība, līgumam saskaņā ar Civillikuma 1493.pantā noteikto jābūt noformētam un jāsatur visus būtiskus piederumus, tajā skaitā, visu darījuma dalībnieku vai arī viņu vietnieku parakstus. Tātad darba līguma rakstveida forma ir uzskatāma par ievērotu ar brīdi, kad darba līgumu ir parakstījušas abas puses.

Bez tam saskaņā ar Darba likuma 40.panta piektajā daļā noteikto darba līgumu sagatavo divos eksemplāros, no kuriem viens glabājas pie darbinieka, otrs — pie darba devēja. Savukārt, Darba likuma 40.panta sestā daļa noteic, ka darba devējam ir pienākums gādāt par darba līgumu noslēgšanu rakstveidā un veikt noslēgto darba līgumu uzskaiti. No minētajām tiesību normām secināms, ka darba devējam nav tiesības ļaut darbiniekam uzsākt darbu līdz rakstveidā tiek noslēgts darba līgums, un darba devēja pienākums ir nodrošināt tādu darba organizāciju un kontroli, lai netiktu pieļauts darbs bez rakstveidā noslēgta darba līguma. Ņemot vērā, ka darba devējs SIA „PRIME-MOVER" ir ļāvis darbiniekam /pers. B/ uzsākt darbu, nenoslēdzot rakstveida darba līgumu, tad darba devējam iestājas administratīvā atbildība, kas paredzēta LAPK 41.panta otrajā daļā.

Vērtējot augstākā instancē SIA „PRIME-MOVER" sūdzības izskatīšanas termiņu, apelācijas instances tiesa atzīst par nepamatotiem sūdzības iesniedzējas argumentus.

Saskaņā ar Valsts darba inspekcijas likuma 6.panta trešās daļas nosacījumiem noteikts, ka sūdzības izskatīšanas maksimālais termiņš ir viens gads. No minētās likuma normas, kā arī no LAPK 287.panta neizriet, ka termiņa nokavējums ietekmē lietas iznākumu. Līdz ar to apgabaltiesas ieskatā lēmuma par sūdzību pieņemšanas laiks neietekmē sūdzības izskatīšanas rezultātu, bet gan ietekmē pārsūdzības termiņu un kārtību, un šajā lietā SIA „PRIME-MOVER" tiesības nekādā veidā nav pārkāptas. Bez tam atbilstoši LAPK 285.panta pirmajai daļai sūdzības iesniegšana aptur lēmuma par administratīvā soda uzlikšanu izpildi līdz tās izskatīšanai.

Latgales apgabaltiesa secina, ka nevienu jaunu apstākli vai pierādījumu, kas attiecas uz faktiskajiem pārkāpuma apstākļiem un būtu par pamatu likumīga sprieduma atcelšanai, SIA „PRIME-MOVER" nav norādījusi, bet sūdzības iesniedzējas nepiekrišana tiesas dotajam apstākļu vērtējumam nav uzskatāma par likuma normu pārkāpumu.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka SIA „PRIME-MOVER" piemērotais sods ir samērīgs ar administratīvā pārkāpuma smagumu un bīstamību, un ir izvēlēts atbilstoši likuma prasībām, ievērojot LAPK 41.panta otrās daļas sankcijā paredzēto sodu. Iestāde pamatoti ar lēmumu samazināja naudas soda apmēru no Ls 750 uz Ls 500 **(711,44 euro),** pamatojoties uz LAPK 8.pantu un LAPK 41.panta otrās daļas grozījumiem, kas stājās spēkā 2013.gada 29.maijā.

Apelācijas instances tiesa uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums ir motivēts un pamatots ar LAPK normām, līdz ar to nav pamata atzīt, ka tiesa pieļāvusi minētā likuma normu pārkāpumu.

Pamatojoties uz LAPK 289.$^{22}$ pantu, 289.$^{12}$ panta otrās daļas 1.punktu, Latgales apgabaltiesa

nosprieda

Balvu rajona tiesas 2014.gada 23.janvāra spriedumu atstāt negrozītu, bet SIA „PRIME-MOVER" apelācijas sūdzību noraidīt.

Latgales apgabaltiesas spriedums nav pārsūdzams, tiesas kancelejā ir pieejams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā - 2014.gada 13.maijā.

Sprieduma kopijas triju dienu laikā nosūtīt administratīvā pārkāpuma lietas dalībniekiem, ja šajā laikā viņi pēc tām neieradīsies paši.

Tiesnesis referents J.Dimpers

Tiesneši D.Skudra

A.Vilmanis